

Legislativní zakotvení soustavy Natura 2000 v ČR

**Legislative Verankerung des Natura 2000 – Netzwerkes
in der ČR**

RNDr. Petr Roth, CSc.

MŽP/Umweltministerium
Praha

Začátek

Beginn

- 1996 – podpis předvstupní smlouvy
- 1998 – začátek prací na transpozici & implementaci v oblasti životního prostředí
- v oblasti ochrany přírody těžiště v ochraně druhů a v Natuře 2000
- 1996 – Unterzeichnung des Voreintrittsvertrages
- 1998 – Beginn der Transpositions- & Implementierungsarbeiten im Bereich Umweltschutz
- Im Bereich Naturschutz – Schwerpunkt im Artenschutz und Natura 2000

1999 – zásadní rozhodnutí

1999 - grundsätzliche Entscheidung

- vytvořit Naturu 2000 přesně podle požadavků směrnic:
 - vědecká báze
 - žádný ohled na ZCHÚ
 - znát situaci pro každý druh/habitat v celém státě
- Natura 2000 genau laut Erfoderungen der Richtlinien zu bilden:
 - wissenschaftliche Basis
 - Kein Rücksicht auf bestehende NSG
 - die Situation für jede einzelne Art/Habitat in ganz Tschechien zu kennen

1999 – 2000 – první model

1999 – 2000 – das erste Vorbild

- PO – sedmá kategorie ZCHÚ
- EVL – k jejich vyhlášení využít 6 stávajících kategorií NZCHÚ, avšak **modifikovat jejich ochranné podmínky**
- VSG – die 7. Kategorie der NSG
- FFH – zu ihren Bekanntmachung 6 bestehenden NSG-Kategorien zu benützen, aber **deren Schutzbedingungen zu modifizieren**

2000 - 2003

- „velká“ novela odmítnuta MŽP
- nové zadání – menší euronovela
- 2002 – „zákon o Natuře 2000“
- květen 2002 – nepodařená „malá“ novela do vlády
- die „grosse“ Novelle im Umweltministerium abgewiesen
- neue Aufgabe – eine kleinere Euronovelle
- 2002 – Gesetz „über Natura 2000“
- Mai 2002 – missgelungene „kleine“ Novelle der Regierung weitergeleitet

2000 - 2003

- červenec 2002 - nástup nového vedení MŽP, Natura 2000 se stává skutečnou prioritou resortu
- srpen 2002 - nelehké rozhodnutí o podpoře „malé“ novely vedením MŽP (hrozba sankcí EU!)
- Juli 2002 – Antritt des neuen Top-Managements des MŽP, Natura 2000 wird wirkliche Priorität des Ressortes
- August 2002 – nicht leichte Entscheidung des Top-Managements, die „kleine“ Novelle zu unterstützen (Bedrohung durch EU-Sanktionen!)

2000 - 2003

- listopad 2002 - po řadě ústupků MŽP vláda schvaluje návrh upravené „malé“ novely
- leden – září 2003 - novela v Parlamentu obstrukčně zmražena
- November 2002 – nach einer Reihe der Zugeständnisse die Regierung genehmigt den Vorschlag der vorgerichteten „Kleinnovelle“
- Januar – September 2003 – die Novelle im Parlament wegen der Hinderung „eingefroren“

2000 - 2003

- září - listopad 2003 - řada silových jednání, vedoucích k dalším ústupkům MŽP
- 4. 11. 2003 novela ve 3. čtení odmítnuta převahou 1 hlasu
- September – November 2003 – eine Reihe der zu weiteren Zugeständnissen des Umweltministerium führenden behandlungen aus der Kraftposition
- 4. 11. 2003 die Novelle in der 3. Lesung mit einer Überzahl von einziger Stimme zurückgewiesen

2003

- důsledek : 5 měsíců před vstupem stejná legislativní nepřipravenost jako r. 1999
- dopady: absolutní nejistota koncepční, terminologická, kompetenční, nemožnost vytvářet prováděcí předpisy
- Konsequenz: 5 Monate vor dem Beitritt gleiche legislative Unbereitschaft wie im Jahre 1999
- die Folgen: absolute konzeptionelle u. terminologische Unsicherheit, Unmöglichkeit die Ausführungsvorschriften zu schaffen

2003 - 2004

- prosinec 2003 – uloženo zpracovat „nejmenší“ euronovelu během 6 týdnů
- leden – duben 2004 schvalovací proces
- 28. 4. 2004 nabyla novela účinnosti
- Dezember 2003 – Aufträge die „kleinste“ Euronovelle während 6 Wochen zu schaffen
- Januar – April 2004 das Genehmigungsprozess
- seit 28. 4. 2004 die Wirkungskraft der Novelle

Zákon č. 218/2004 Sb.

Gesetz Nr. 218/2004 Sb.

- schválená novela – kompromisní, řada chyb, nicméně většina požadavků směrnice zpracována
- nevýhoda – některé instituty uchopeny příliš teoreticky, v praxi se ukazuje nefunkčnost
- genehmigte Novelle – ein Kompromiss, eine Reihe von Fehlern, nichtsdestoweniger die Mehrzahl an Anforderungen der Richtlinien eingebaut
- Nachteil – einige Instrumente zu theoretisch erfasst, in der Praxis zeigt sich ihre Funktionsunfähigkeit

Základní legislativní principy

Legislative Grundprinzipien

Ptačí oblasti

VSG

- samostatný typ CHÚ
(nejde o ZCHÚ - obecná ochrana)
- nemají plány péče –
možnost zpracování
souboru doporučených
opatření pro každou PO
- selbstständiger Typ der SG
(nicht spezielle SG –
Bereich
Allgemeinnaturschutz)
- es gibt keine Management-
Pläne – die Möglichkeit der
Bearbeitung eines „Satzes
der empfohlenen
Maßnahmen“ für jedes VSG

Ptačí oblasti

VSG

- vymezeny samostatnými nařízenými vlády
- navrženo 41, 39 vládou schváleno 2004 - 7
- pokrývají 8,8 % ČR
- výrazný překryv se ZCHÚ (≈ 60 %)
- durch die einzelnen Regierungsanordnungen berufen
- vorgeschlagen 41, in Jahren 2004 – 07 genehmigt 39
- 8,8 % von der ČR bedeckt
- markantes Überlappen mit NSG (≈ 60 %)

Ptačí oblasti

VSG

- ve 35 nařízeních vlády uvedeny činnosti, vázané na souhlas orgánu ochrany přírody (krajské úřady, správy CHKO/NP)
- in 35 Regierungsanordnungen die Tätigkeiten angegeben, die auf die Übereinstimmung der Naturschutzbehörden gebunden sind (Bezirksämte, LSG/NP-Verwaltungen)

530

NAŘÍZENÍ VLÁDY

ze dne 29. září 2004,

kterým se vymezuje Ptačí oblast Nádrž vodního díla Nechranice

Vláda nařizuje podle § 45e odst. 1 a 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění zákona č. 218/2004 Sb.:

§ 1

Předmět úpravy

(1) Vymezuje se Ptačí oblast Nádrž vodního díla Nechranice (dále jen „ptačí oblast“).

(2) Předmětem ochrany ptačí oblasti jsou populace husy polní (*Anser fabalis*) a zimujících vodních ptáků.

(3) Cílem ochrany ptačí oblasti je zachování a obnova ekosystémů významných pro druhy ptáků podle odstavce 2 v jejich přirozeném areálu rozšíření a zajištění podmínek pro zachování populací těchto druhů ve stavu příznivém z hlediska ochrany.

§ 2

Vymezení ptačí oblasti

(1) Ptačí oblast se rozkládá na území Ústeckého kraje, v katastrálních územích Březno u Chomutova, Poláky, Rokle, Tušimice, Vadkovice a Vikletice.

(2) Územní vymezení a popis hranice ptačí oblasti jsou obsaženy v příloze č. 1 k tomuto nařízení, orientační grafické znázornění ptačí oblasti je obsaženo v příloze č. 2 k tomuto nařízení.

(3) Mapové podklady v měřítku 1 : 10 000, v nichž je zakresleno území ptačí oblasti, jsou uloženy v ústředním seznamu ochrany přírody¹⁾ a v elektronické podobě na Ministerstvu životního prostředí, na Krajském úřadu Ústeckého kraje a obecních úřadech obcí s rozšířenou působností, v jejichž správním obvodu se ptačí oblast nachází.

§ 3

Činnosti, ke kterým je třeba souhlas orgánu ochrany přírody

Jen s předchozím souhlasem příslušného orgánu ochrany přírody²⁾ lze v ptačí oblasti

- a) provozovat jachting, windsurfing a používat vodní skútry pro rekreaci v době od 25. října do konce února,
- b) pořádat hony a lovit vodní pernatou zvěř z loděk a na březích v pásmu 100 m od břehu od 15. října do 30. listopadu (kachna divoká, polák velký, polák chocholačka, lyska černá), resp. od 15. října do 15. ledna (husa polní, husa běločelá, husa velká).

§ 4

Účinnost

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

Předseda vlády:

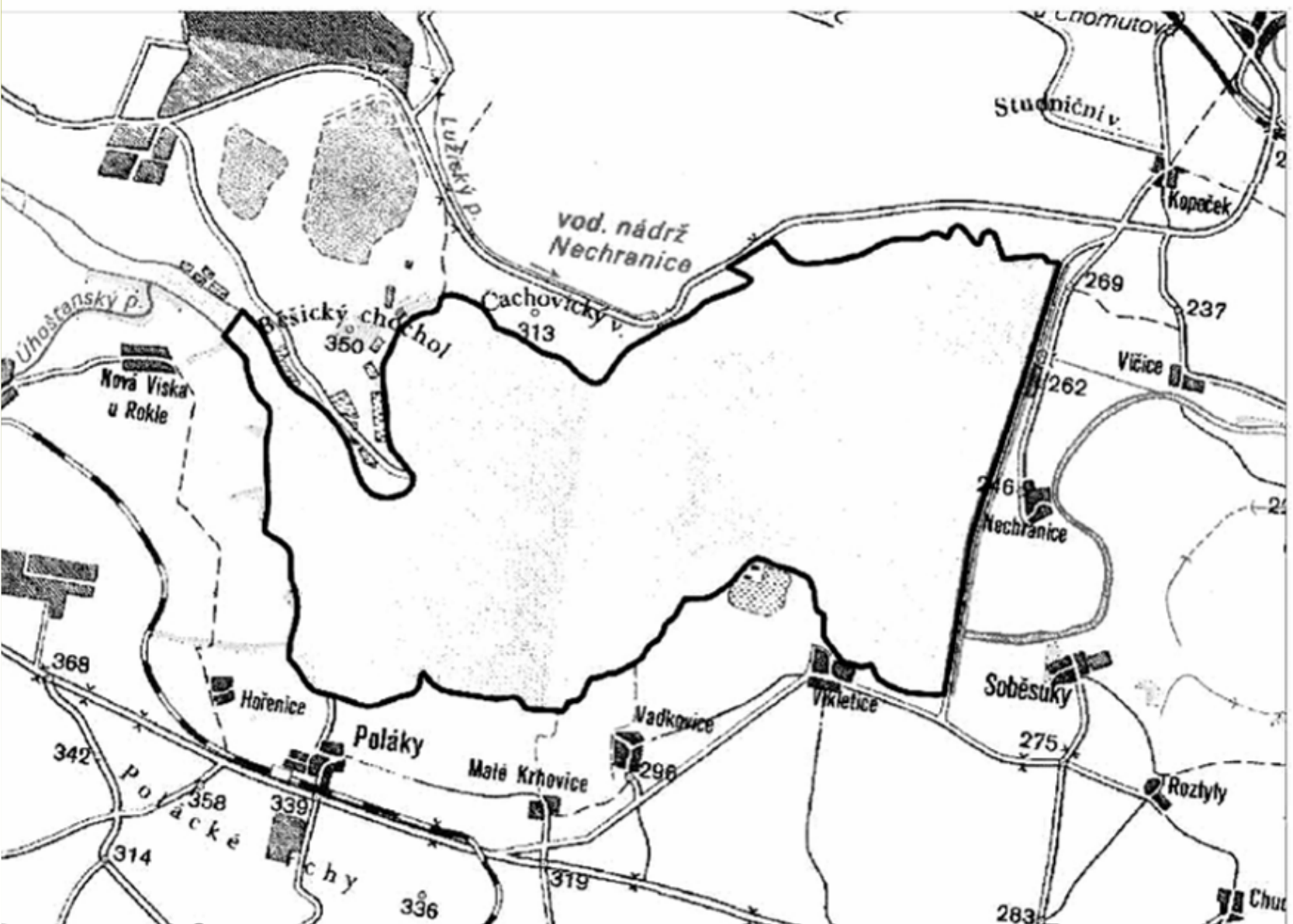
JUDr. Gross v. r.

Ministr životního prostředí:

RNDr. Ambrozek v. r.

Příloha č. 2 k nařízení vlády č. 530/2004 S

Orientační grafické znázornění Ptačí oblasti Nádrž vodního díla Nechranice

Evropsky významné lokality

FFH-Gebiete

Evropsky významné lokality

FFH-Gebiete

- pojem „EVL“
 - národní seznam – § 45a – struktura, povinné údaje
 - předběžná ochrana - § 45b
 - režim vyhlašování „SAC“ - § 45c:
 - smluvní ochrana
 - vyhlášení ZCHÚ
- der Begriff „EVL“
 - die Nationalliste - §45a – Struktur, Pflichtangaben
 - vorläufiger Schutz - § 45b
 - das Regim der Berufung von „SAC“ - § 45c:
 - Vertragsschutz
 - Berufung von NSG

Evropsky významné lokality

FFH-Gebiete

- 2 biogeografické oblasti:
 - panonská (4 %)
 - kontinentální (96 %)
- první národní seznam – nařízení vlády č. 132/2005 Sb. – účinnost k 15. 4. 2005
- celkem 863 EVL
- 2 biogeographische Gebiete:
 - pannonisches (4 %)
 - kontinental (96 %)
- die erste Nationalliste – Regierungsanordnung Nr. 132/2005 Sb. - die Wirkkraft seit 15. 4. 2005
- insgesamt 863 FFH

Evropsky významné lokality

FFH-Gebiete

- Biogeografický proces 2005 – 06 – požadavek EK na doplnění lokalit pro řadu habitatů/druhů
- Panonikum – doplněno nařízením vlády č. 301/2007 Sb. (17 nových EVL, 15 doplňovaných, 1 vyřazená)
- das biogeographische Prozess 2005 – 06 – die Anforderung der EU-Kommission, Gebiete für eine Reihe von Habitaten/Arten ergänzen
- Panonikum – ergänzt mit RA Nr. 301/2007 Sb. (17 neuen, 15 ergänzten, 1 ausgestrichenes FFH-Gebiete)

Evropsky významné lokality

FFH-Gebiete

- Kontinent – doplňován 2007 – 2008, zatím navrženo 258 nových a 133 doplňovaných lokalit
- proces má být ukončen v září 2008 schválením novely nařízení vlády
- Kontinent – ergänzt 2007 – 2008, bisher 258 neuen und 133 ergänzten Gebiete vorgeschlagen
- das Prozess sollte im September 2008 durch die RA-Genehmigung abgeschlossen sein

**Příloha nařízení vlády č. 132/2005 Sb.
Evropsky významná lokalita Praha - Petřín**

Kód lokality: CZ0113773

Biogeografická oblast: kontinentální

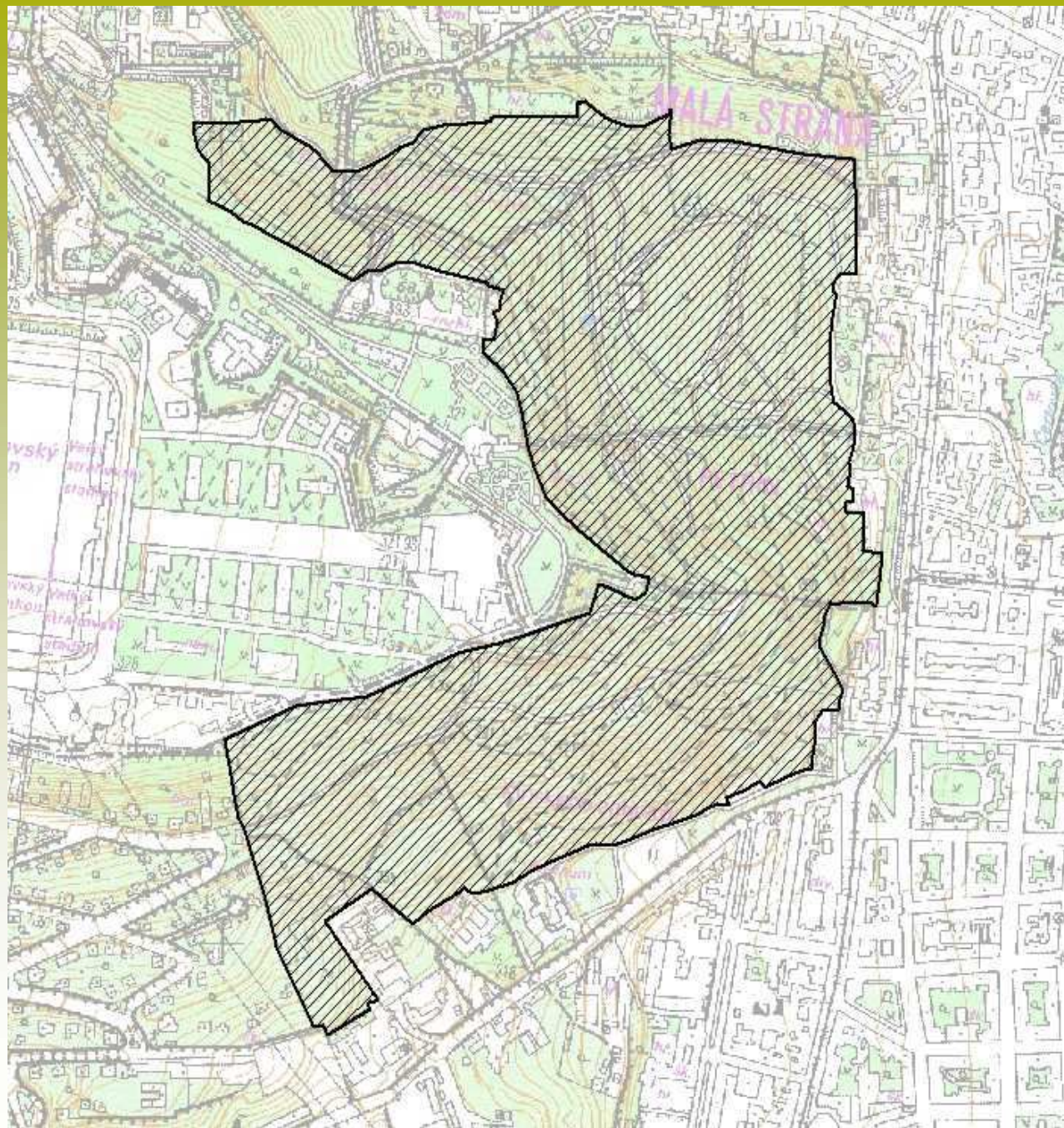
Rozloha lokality: 52,5905 ha

Navrhovaná kategorie zvláště chráněného území: PP

Druhy: (symbol * označuje prioritní druhy)
roháč obecný (*Lucanus cervus*)

Kraj: Hlavní město Praha

Katastrální území: Hradčany, Malá Strana, Smíchov

Zajištění ochrany EVL

Besicherung des Schutzes von FFH

- předběžná ochrana - § 45b
– do doby vyhlášení nebo
vyřazení z národního
seznamu
- vorläufiger Schutz - § 45b –
bis den Beruf des Gebietes
oder ihre Ausstreichung
aus der Nationalliste

Zajištění ochrany EVL

Besicherung des Schutzes von FFH

- po schválení evropského seznamu: režim § 45c
- nabídnutí smluvní ochrany (30 dní)
- projev zájmu vlastníka (60 dnů)
- uzavření smlouvy do 1 roku nejpozději
- nach der Absegnung der EU-Liste: das Regim des § 45c
- Anbietung des Vertragsschutzes (30 Tagen)
- die Äußerung der Interesse der Eigentümers (60 Tagen)
- Abschließen des Vertrages bis 1 Jahr am spätestens

Zajištění ochrany EVL

Besicherung des Schutzes von FFH

Principy smluvní ochrany:

- 1 smlouva na celou EVL
- všichni vlastníci jedinou smluvní stranou
- výpovědí smlouvy jedním vlastníkem padá celá smlouva
- smlouva zaniká teprve dnem zajištění ochrany vyhlášením ZCHÚ

Prinzipie des Vertragsschutzes:

- 1 Vertrag für das ganze FFH
- Alle Eigentümer sind eine Vertragspartei
- wegen der Aufsagung des Vertrages durch einen einzigen Eigentümer fällt der ganze Vertrag
- Der Vertrag erlöscht erst am Tage der Sicherung des Schutzes durch Berufen des NSG

Zajištění ochrany EVL

Besicherung des Schutzes von FFH

Ostatní EVL:

- do 6 let vyhlášení v předepsané kategorii ZCHÚ
- postup - §§ 38, 40 a 41 ZOPK
- vyhlášení zajišťováno s pomocí prostředků OP ŽP

Die übrigen FFH:

- Bis zu 6 Jahren Berufung in der vorgeschriebenen Kategorie von NSG
- die Prozedur - §§ 38, 40 u. 41 NSchG
- Berufung versorgt mit Hilfe der Mittel von OP Umwelt

Posuzování koncepcí a záměrů

Die Beurteilung der Konzeptionen und Projekte

- čl. 6.3 a 6.4 – nejvýznamnější nástroj směrnice
- transponovány §§ 45h, i ZOPK + ZPV (č. 100/2001 Sb., v platném znění)
- hmotněprávní úprava – ZOPK
- proces – ZPV, ZOPK
- Art. 6.3 u. 6.4 - das bedeutendste Instrument der FFH-Richtlinie
- Transponiert in §§ 45h, i NSchG + UVPG
- materielle Aufmachung – NSchG
- Das Prozess – UVPG, NSchG

Posuzování koncepcí a záměrů

Die Beurteilung der Konzeptionen und Projekte

- Výhoda: jasný proces posuzování – není jiné než v rámci EIA/SEA
- nevýhoda: je-li důvodem hodnocení pouze vliv na Naturu 2000, musí se provést kompletní EIA/SEA
- Vorteil: klares Prozess der Prüfung – es gibt keine andere als im Rahmen von UVP/SVP
- Nachteil: als der einzige Grund für die Prüfung Natura 2000 ist, muss die vollständige UVP/SVP durchgeführt sein

Posuzování koncepcí a záměrů

Die Beurteilung der Konzeptionen und Projekte

- jedinečný přístup v EU:
zavedení speciální
autorizace pro posuzování
vlivů na Naturu 2000
(dosud 36 autorizované
osoby)
- einzigartiger Approach im
EU-Rahmen: Einführung
der speziellen Autorisation
für die Prüfung der Wirkung
auf Natura 2000 (bisher 36
autorisierten Personen)

Posuzování koncepcí a záměrů

Die Beurteilung der Konzeptionen und Projekte

Postup:

- investor žádá OOP o stanovisko podle § 45i(1)
- podle znění stanoviska: povolovací řízení nebo EIA/SEA
- prokáže-li se významný negativní vliv, specifický postup podle čl. 6.4 směrnice (§ 45i odst. 9 – 11)

Das Vorgangsweise:

- Investor fordert NSB um die Äußerung laut § 45i(1)
- der Fassung der Äußerung entsprechend: Bewilligungsverfahren oder EIA/SEA
- Als die bedeutende negative Beeinflussung nachgewiesen ist, spezifisches Verfahren laut Art. 6.4 der FFH-Rl./ § 45i Abs. 9 – 11 NSchG

Posuzování územních plánů

Die Beurteilung der Raumpläne

Speciální postup podle
stavebního zákona č.
193/2006 Sb. (§§ 37, 48 –
51) – hodnocení vlivů na
udržitelný rozvoj území

Dosud žádné zkušenosti z
praxe

Spezielles Verfahren laut
Baugesetz Nr. 193/2006
Sb. (§§ 37, 48 – 51) –
Prüfung der Beeinflussung
der nachhaltigen
Entwicklung des Raumes

Bislang keine Erfahrungen
aus der Praxis

Děkuji vám za pozornost.

Ich danke für Ihre Aufmerksamkeit.